

عنوان مقاله:

معناشناسی واژگان موت، اجل و سکر در قرآن

محل انتشار:

دومین کنگره بین المللی نوآوری و تحقیق در علوم انسانی و اسلامی (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسنده:

علی کاظم دواتگر

خلاصه مقاله:

یکی از موضوعات مرتبط با دانش تفسیر معنی شناسی زبانی است که در کشف و پرده دری از مقصود قرآن کمک می کند. در سیر معنی شناسی دیدگاه های متفاوتی پدید آمده است که مهم ترین آن ها جایی است که کانون معنا تحت نظام اجتماعی قرار گیرد و عمل جمعی برای زبان و معنا نقش آفرین باشد. در تفسیر قرآن درباره معناشناسی چند موضوع مهم است، یکی معناداری و بی معنایی و یکی مباحث مربوط به بافت مناسب معنا و تشخیص خصوصیات آن است. از سوی دیگر، بررسی جایگاه بلاغت و مصداق و پیش فرض ها از اهمیت ویژه ای در معناداری برخوردار است و نقش کاوش های جدید را در کشف مراد عیان می سازد. هدف این نوشته اشاره به هم پوشی ها و چالش هایی با دانش تفسیر است. در پژوهش حاضر به بررسی معنای موت، اجل و سکرات موت پرداخته ایم. ریشه واژه موت از (م.و.ت) است. این واژه از ابتدا به همین معنای عرفی بوده است؛ گرچه تطور چندانی نداشته، اما با این حال در اصطلاح قرآنی و یا در اصطلاح صوفیان و عرفا و ... معانی مجازی دیگری به خود دیده است. واژه موت در زبان عربی مترادف با واژه مرگ در زبان فارسی است. موت معنی از دست رفتن قدرت و توان چیزی است. از نظر قرآن هنگام مرگ، مأموران الهی تمام شخصیت و واقعیت انسان را تحویل می گیرند و در پی آن، انتقال از جهانی به جهان دیگر صورت می گیرد «أجل» (همزه، جیم و لام) پایان وقت و زمان در مثل مرگ، دین و امثال آن است. برخی اهل لغت «أجل» را در یک جمله معنا کرده اند؛ مانند «بَلَغَ الشَّيْءُ أَجَلَهُ». فلان امر به پایان خود رسید. بعضی هم آن را به مدت یک چیز معنا کرده اند. در قرآن کریم، اجل به معنای «مدت هر پدیده» و «انتهای وقت» 56 بار به کار رفته است. سکره موت در آیات و روایات همراه با اختلالات مغزی گزارش شده است. سکرات موت، یا سکرات مرگ، حالت های حیرت زا و سختی های فراوانی است که هنگام مرگ بر انسان وارد می شود. متونروایی از شدت و دشواری سکرات موت حکایت دارند، هرچند سکرات مرگ برای مؤمنان آسان تر از کافران است. بر اساس روایات، نیکی به پدر و مادر، صلح رحم، وابسته نبودن به دنیا و شهوات، انفاق، و خواندن سوره یاسین و صفات از دشواری آن کم می کند.

کلمات کلیدی:

موت، اجل معلق، اجل مسمی، سکرات موت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1118290>

